

Introduktion

I dette nummer sætter vi fokus på børn. Børns liv og levevilkår i et velfærdssystem. Børn (og unges) trivsel – eller snarere – mistrivsel, er i bogstavelig forstand, et hjertebarn i samfundets sfærer. I de private hjem, i den pædagogiske praksis og i det politiske felt gives børnene og deres trivsel – og skal gives – megen opmærksomhed, og bekymring. Og det ser ikke så godt ud med de unge generationer. De er stressede, de er angst, de mistrives simpelt hen i uhensigtsmæssig grad og tendenserne er i stigning.

I den nyligt overståede valgkamp så vi også et politisk fokus på børn (og unges) dårlige trivsel. Her blev årsagsforklaringen hurtigt transformeret til en diskussion om flere penge til en underfinansieret børne- og ungepsykiatri. Men årsagerne til den kritiske tilstand hos vores unge generationer, kan ikke findes ét sted, årsagerne er mangfoldige og forskellige. Det er mangfoldigheden og forskelligheden vi ønsker at illustrere ved de forskellige artikler i dette nummer.

Test, mål, læringsplaner, screeninger osv. i både skole og institutioner der måler og vejer børn på alle leder og kanter, fra de er 0 år, er et af de steder vi kan diskutere, som havende en indvirkning på børn og unges mistrivsel. I artiklen *"Vi gør meget ud af at fortælle dem, vi gerne vil hjælpe dem med at blive til nogen, i stedet for at blive til noget"*- Om klubpædagogisk resonanspædagogik, diskuterer Lea Ringskou hvordan pædagoger kan bruge klubpædagogik som et element til at give børn og unge et rum, der har andre værdier end at blive større, bedre, hurtigere og løbe efter de mange mål de møder i skolen m.m.. Sociologen Hartmut Rosa benyttes som grundspejl til at angive, hvordan dygtige pædagoger kan arbejde med

resonans i et stadigt accelererende samfund, som et modsvar til mistrivsel.

Økonomier er en anden årsag vi kan diskutere. Til stadighed vokser for mange børn op i reel fattigdom. Det at vokse op i fattigdom har store konsekvenser for barnet, men også for barnets fremtid. I artiklen *"Jeg holder mig lidt tilbage – om at leve i økonomisk knaphed som familie og kontakten med eget barns daginstitution"* illustrerer Lene L K Schmidt og Jimmy Krab hvad fattigdom kan betyde, når den sættes i spil i en daginstitution. Det er ikke enkelt, da fattige familier håndterer fattigdommen forskelligt. Det er derfor vigtigt, at pædagoger kan håndtere den enkelte families forhold uden at stigmatisere ud fra middelklasse-normer om hvad der er rigtigt og forkert. Artiklen rører ved spørgsmålet om fattigdommens konsekvenser kan blive og faktisk bliver forstærket i mødet med velfærdsinstitutionerne.

Kategoriseringspraksis, norm-blindhed og dermed stigmatisering er endnu en årsag vi skal diskutere. Karen N. Breidahl, Barbara Fersch og Anna Schneider-Kamp kredser om problematikken i artiklen *"Når vi alle er 'i samme båd' og så alligevel ikke: Myndighedernes dilemmafyldte forventninger til det 'gode forældreskab' under en global pandemi"*. I artiklen undersøges, hvor forskelligt middelklassens familier og asylfamilier formår at håndtere myndighedernes krav om, at sende børn i skole under Covid-19 epidemien. Især når de er usikre og uenige i vurderingen af de risici børnene udsættes for. I artiklen diskuteres hvordan både reelle og symbolske ressourcer hos de forskellige familier bliver bestemmende for familiernes handlemuligheder i mødet med institutionerne.

Undervejs diskuterer Michael Christensen og Lene Mosegaard Søbjerger i kommentaren *Har dit barn det godt (nok)? Drukner børn i gode formaninger?*, hvordan 'godhedsindustrien' i sin iver efter at behandle mistrivsel, udvikler uoverskueligt mange tilbud og derved i sig selv skaber mistrivsel. Forfatterne påpeger at "overfokus" på trivsel/mistrivsel på sin vis kan være med til at forvrænge og forskyde børn (og forældres) opfattelse af sin egen trivsel/mistrivsel.

I artiklen *Ringere retsstilling for barnet som sanktion - cfr. vejledning og tilskud til forældrene i surrogati-arrangementer* af Frank Høgholm Pedersen, diskuteres en problematik, der begynder inden barnet er født. Nemlig de danske regler om surrogati. I et princip om ikke at lade børn blive en handelsvare er den danske lovgivning således skruet sådan sammen, at kun en biologisk fader bliver anerkendt som juridisk forælder, men ikke en intenderet moder eller en medfader, af de forældre der har benyttet sig af et surrogati-arrangement, som rummer økonomisk kompensation. Ved forandringer i livet, skilsmisser, bortgang etc. kan dette have fatale konsekvenser for barnet. I artiklen diskuteres hvad beskyttelseshensynene er, ligesom nye alternative løsninger foreslås.

Artiklerne er imidlertid skrevet af voksne om børn, det er paradoksalt men også i sagens natur nødvendigt. For at få lidt balance bringer vi dog et indlæg fra en af dem det hele handler om; et barn, et stort barn. Børn og unges talerør, deres medier, er i modsætning til voksnes ikke så teksttunge. De er mere 'live' og legende og fungerer via musik, fotos, snaps, tiktok osv. Lil på 14 år har givet os lov til at plukke i fotos fra hendes

kamerarulle. Billederne er ikke taget med henblik på at skulle udgives her i Social Kritik. De repræsenterer således en 14-åriges hverdagsliv et efterår i 2022. Uden ord, uden forklaring.

I dette nummer viger vi derudover en del spalteplads, til en af vores samtids sværvægttere indenfor sociologien. Loïc Wacquant har stillet en del fra sin nyeste bog, til rådighed for dansk oversættelse i Social Kritik. Bogen: *The Invention of the 'Underclass': A Study in the Politics of Knowledge*. Udkom først på året i år og fremstår som en lammende kritik af det moderne samfunds behov for at skabe og fastholde, det Wacquant kalder en: racialiseret folkedjævel. Den danske oversættelse der bringes i dette nummer, findes i bogens anden del under titlen; Coda: *Resolving the trouble with "race" in the 21st century*, oversat af Carsten Sestoft til: *Hvordan løser vi problemet med 'race' i det 21. århundrede?* Den danske oversættelse, er på sin vis en opfølger på Wacquants artikel: *Spørgsmålet om 'race' - argumenter for en analytisk vedrørende racemæssig dominans*, som blev bragt i social Kritik nr 136 i 2013. I denne anledning er der nu også online adgang for medlemmer og abonnenter til artiklen fra 2013.

God læselyst!

